

The logo for SORAPS features the word "SORAPS" in a bold, sans-serif font. The letters "S", "O", "R", and "A" are white, while "P", "S", and "P" are orange. The text is set against a dark blue rectangular background. To the left of this background is a vertical bar with an orange top half and a dark blue bottom half. To the right of the main logo area is a horizontal bar with an orange top half and a dark blue bottom half.

SORAPS

Study of religions
against prejudices
and stereotypes

Studierendes Kompetenzeramme

Intellektuell Output 2, Unit VIII

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Version No.	Author, institution	Date/Last Update
1	Federica Cicala (Oxfam Italia)	23/01/2019

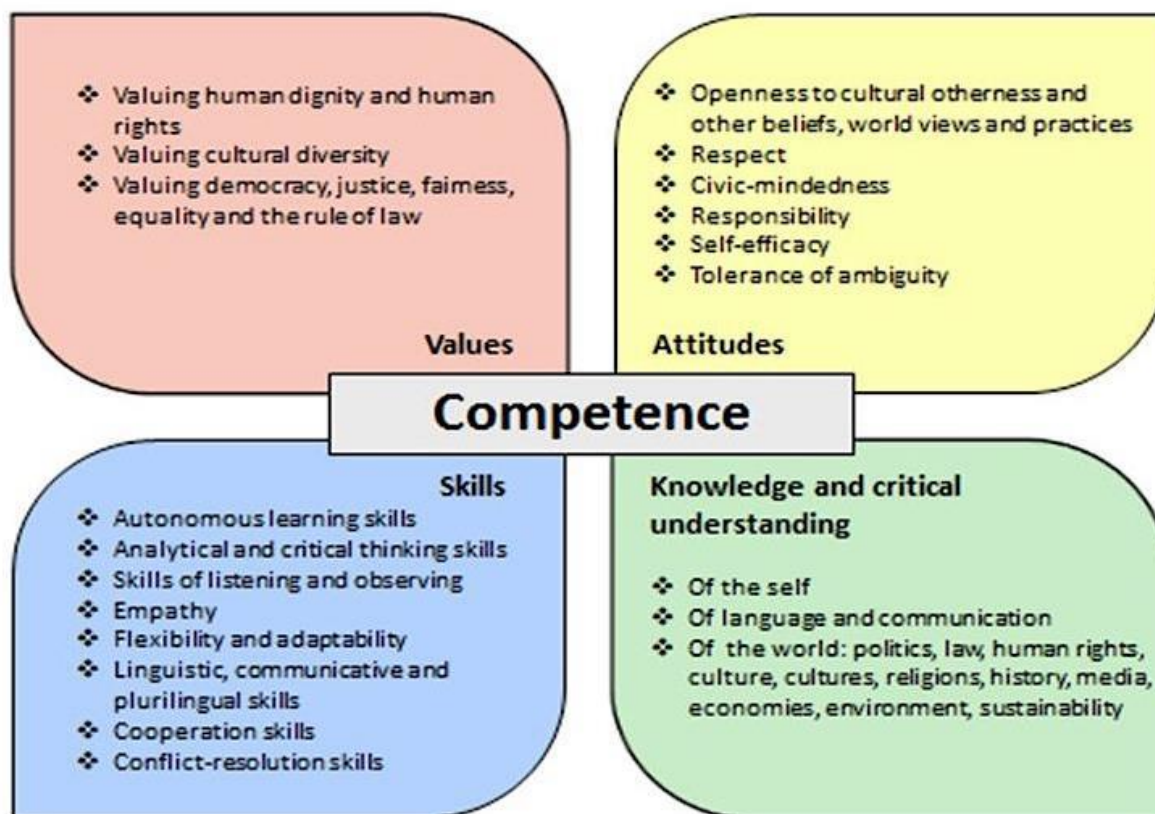
Introduktion

I løbet af det sidste årti er globale borgerskabskompetencer for unge blevet identificeret i flere logiske rammer af nationale og internationale institutioner med det formål at fokusere uddannelsesudbyderes opmærksomhed på udfordringerne og mulighederne for demokratisk deltagelse og beskæftigelsesegnhed.

SORAPS læringsmoduler er rettet mod lærere og pædagoger på grund af deres nøglerolle i formningen af nye borgere med hensyn til værdier, holdninger, færdigheder, viden og kritisk forståelse.

Af den grund kan det være nyttigt at vedtage den kompetenceramme som reference, der blev udgivet af Europarådet i 2018 "[Kompetencer for demokratisk kultur - At leve sammen som ligestillede i kulturelt forskellige demokratiske samfund](https://rm.coe.int/16806ccc07)"¹

Denne konceptuelle model opsummerer de kompetencer, som borgerne har brug for til at deltage effektivt i en demokratisk kultur, som det fremgår af nedenstående grafik.

Dette dokument indeholder et udvalg af de læringsresultater, som er foreslået af Modellen for demokratisk kultur, for at identificere de kompetencer, som studerende, der deltager i klasseaktiviteterne, som foreslås i online-kurset, skal erhverve.

Det kan også bruges som reference til at designe yderligere klasseaktiviteter for at udforske borgerskabsuddannelse og interkulturel læring gennem religionsstudier i skolerne.

¹ <https://rm.coe.int/16806ccc07>

VÆRDIER

Værdsættelse af menneskelig værdighed og menneskerettigheder

Menneskerettigheder er universelle, umistelige, udelelige og gælder for alle uden forskel:

1. anerkendelse af, at alle mennesker deler en fælles menneskehed og har samme værdighed uanset deres særlige kulturelle tilhørsforhold, status, evner eller omstændigheder
2. anerkendelse af menneskerettighedernes universelle, umistelige og udelelige karakter
3. anerkendelse af, at menneskerettigheder altid bør fremmes, respekteres og beskyttes
4. anerkendelse af, at grundlæggende frihedsrettigheder altid bør forsvares, medmindre de underminerer eller krænker andres menneskerettigheder
5. anerkendelse af, at menneskerettighederne danner grundlaget for at leve sammen som ligestillede i samfundet og for frihed, retfærdighed og fred i verden.

Værdsættelse af kulturel mangfoldighed

Kulturel mangfoldighed er et aktiv for samfundet og bør fremmes for at opmuntre unge til at bevæge sig ud fra deres komfortzoner for at lære af hinanden:

1. anerkendelse af, at kulturel mangfoldighed og pluralisme af meninger, verdens synspunkter og praksis er et aktiv for samfundet og giver mulighed for berigelse af alle samfundsmedlemmer;
2. anerkendelse af, at alle mennesker har ret til at være forskellige og ret til at vælge deres egne perspektiver, synspunkter, overbevisninger og meninger;
3. anerkendelse af, at folk altid respekterer perspektiver, synspunkter, overbevisninger og meninger fra andre mennesker, medmindre disse er rettet mod at undergrave andres menneskerettigheder og friheder;
4. anerkendelse af, at folk altid respekterer andre menneskers livsstil og praksis, medmindre de underminerer eller krænker andres menneskerettigheder og friheder;
5. anerkendelse af, at folk skal lytte til og engagere sig i dialog med dem, der opfattes som værende forskellige fra dem selv.

Bedømmelse af demokrati, retfærdighed, retfærdighed, lighed og retsstatsprincippet

Alle borgere burde kunne deltage lige i samfundet, og minoriteter bør behandles retfærdigt, upartisk og ligeligt i overensstemmelse med loven:

1. anerkendelse af betydningen af aktivt medborgerskab (samtidig med at det erkendes, at ikke-deltagelse i nogle tilfælde kan være berettiget af samvittigheds- eller omstændighedsgrunde).
2. anerkendelse af betydningen af borgerinddragelse i politisk beslutningstagning.
3. anerkendelse af behovet for beskyttelse af borgerlige frihedsrettigheder, herunder borgerlige frihedsrettigheder for personer, der har minoritetsperspektiv.
4. støtte til fredelig løsning af konflikter og uenigheder.
5. en følelse af social retfærdighed og socialt ansvar for fair og retfærdig behandling af alle samfundets medlemmer, herunder lige muligheder for alle uanset national oprindelse,

ethnicitet, race, religion, sprog, alder, køn, politiske holdning, fødsel, social oprindelse, ejendom, handicap, seksuel orientering eller anden status.

HOLDNINGER

Åbenhed over for kulturel forskellighed og andre overbevisninger, verdenssyn og praksis

Åbenhed involverer:

1. følsomhed over for kulturel mangfoldighed og verdens synspunkter, overbevisninger, værdier og praksis, som adskiller sig fra ens egen
2. nysgerrighed om og interesse i at opdage og lære om andre kulturelle orienteringer og tilknytninger og andre verdens synspunkter, overbevisninger, værdier og praksis
3. vilje til at suspendere fordømmelse af og vantro over for andres verdensforståelser, overbevisninger, værdier og praksis. Vilje til at stille spørgsmålstejn ved "naturen" af ens eget verdensbillede, overbevisninger, værdier og praksis.
4. følelsesmæssigt beredskab til at forholde sig til andre, som opfattes som forskellige fra en selv.
5. Vilje til at søge eller optage muligheder for at engagere sig, samarbejde og interagere med dem, der opfattes som havende kulturelle tilknytninger, der adskiller sig fra ens egen, i et ligestillingsforhold.

Respekt

Det anerkender vigtigheden af at værdsætte forskellige kulturer og overbevisninger som lige i værdighed, og det involverer:

1. positiv respekt og agtelse for nogen eller noget baseret på den bedømmelse, at de har reel vigtighed, værd eller værdi;
2. positiv respekt og ære for andre mennesker som lige mennesker, der har en fælles værdighed og har nøjagtigt det samme sæt af menneskerettigheder og friheder uanset deres særlige kulturelle tilhørsforhold, overbevisninger, meninger, livsstil eller praksis
3. positiv hensyntagen til de overbevisninger, meninger, livsstile og praksis, som andre mennesker har vedtaget, så længe de ikke underminerer eller krænker værdien af mennesker, rettigheder eller friheder fra andre.

Samfundssind

Det refererer til holdningen til forskellige kulturelle og sociale grupper, og det involverer:

1. en følelse af at tilhøre og identificere sig med samfundet
2. betænksomhed over for andre mennesker i samfundet og sammenhængen mellem disse mennesker samt virkningerne af ens handlinger på disse mennesker;
3. en følelse af solidaritet med andre mennesker i samfundet, herunder en vilje til at samarbejde og arbejde med dem, bekymringer og omsorg for deres rettigheder og velfærd samt en vilje til at forsvare dem, der måtte være ufordelagtige og dårligt stillede i fællesskabet.

Ansvar

Det er det moralske ansvar for de handlinger, som borgerne udfører, og det refererer til:

1. vedtagelsen af en reflekterende og tankefuld tilgang til ens handlinger og de mulige konsekvenser af disse handlinger
2. identifikation af ens pligter og forpligtelser og hvordan man bør handle i forhold til en bestemt situation, baseret på en værdi eller et sæt værdier
3. træffe beslutninger om de handlinger, der skal træffes (hvilket i nogle tilfælde kan medføre, at der ikke træffes foranstaltninger) under hensyntagen til de omstændigheder, der gælder.
4. Vilje til at holde sig ansvarlig for arten eller følgerne af sine beslutninger og handlinger

Troen på egen formåen

Det indebærer, at enkeltpersoner tror på sig selv med hensyn til:

1. troen på ens evne til at forstå problemer, at bedømme og at vælge passende metoder til at udføre opgaver.
2. en følelse af selvtillid omkring demokratisk engagement og at forpligte de handlinger, der anses for nødvendige for at nå de demokratiske mål (herunder udfordring og overholdelse af dem i magt og myndighedspositioner, når deres beslutninger eller handlinger vurderes at være uretfærdige eller uretfærdige).
3. en følelse af tillid til at engagere sig i interkulturel dialog med dem, der opfattes som havende kulturelle tilknytninger, der adskiller sig fra ens egen.

Tolerance over flertydighed

Det er holdningen til at stole på, at andres perspektiv kan være lige så værdifuldt som dit, selvom det ikke stemmer overens med din egen måde at tænke på. Det refererer til:

1. anerkendelse og anerkendelse af, at der kan være flere perspektiver og fortolkninger af en given situation eller problemstilling
2. anerkendelse og anerkendelse af, at ens eget perspektiv på en situation måske ikke er bedre end andres perspektiver;
3. accept af kompleksitet, modsætninger og manglende klarhed
4. Vilje til at udføre opgaver, når kun ufuldstændige eller delvise oplysninger foreligger
5. Vilje til at tolerere usikkerhed og håndtere det konstruktivt.

FÆRDIGHEDER

Autonome læringsevner

De indebærer evnen til at vælge, organisere og evaluere læring uden ekstern støtte, hvad angår:

1. identifikation af ens eget læringsbehov. Disse behov kan skyldes mangler i viden eller forståelse, fra mangel eller dårlig kompetencebekæmpelse eller fra vanskeligheder, der er opstået som følge af nuværende holdninger eller værdier;

2. identificere, lokalisere og få adgang til mulige kilder til de oplysninger, råd eller vejledning, der er nødvendige for at imødekomme disse behov - disse kilder kan omfatte personlige erfaringer, interaktioner og diskussioner med andre, visuelle, trykte, udsendte og digitale mediekilder, og mødet med andre mennesker, der opfattes som havende andre kulturelle tilhørsforhold end en selv, eller som havende anderledes overbevisninger, meninger eller verdenssyn end én selv;
3. dømme pålideligheden af de forskellige informationskilder, rådgivning eller vejledning, vurdere dem for mulig forstyrrelse eller forvrængning og vælge de mest egnede kilder ud fra de tilgængelige.

Analytisk og kritisk tænkning færdigheder

Analytiske og kritiske kompetencer består af en stor og kompleks klynge af indbyrdes forbundne færdigheder. De omfatter evner eller færdigheder i:

1. systematisk at nedbryde de materialer, der er under analyse i bestanddele, og organisere disse elementer på en logisk måde. Identificere og fortolke betydningen af hvert element, muligvis ved at sammenligne og forbinde disse elementer med det, der allerede er kendt og identificere ligheder og forskelle;
2. at undersøge elementerne i forhold til hinanden og identificere de forbindelser der eksisterer mellem dem (logisk, kausalt, tidsmæssigt osv.);
3. at gå i dybden ikke blot med materialernes bogstavelige betydning, men også med deres bredere retoriske formål, herunder de underliggende motiver, hensigter og dagsordener for dem, der producerede eller skabte dem (i tilfælde af politisk kommunikation omfatter dette evnen til at identificere propaganda og evnen til at dekonstruere de underliggende motiver, hensigter og formål med dem, der har produceret propagandaen);
4. at placere materialerne inden for den historiske sammenhæng, hvori de er produceret for at hjælpe med at foretage evaluerende vurderinger af materialerne

Færdigheder i at lytte og observere

Aktiv lytning, kropssprog, ansigtsudtryk, spiller en vigtig rolle i kommunikationsprocessen. Udfordringen er at afkode disse meddelelser på tværs af kulturelle forskelle. Derfor indebærer det:

1. at følge forholdet mellem det, der siges, og den sociale kontekst, hvori det siges;
2. at være opmærksom på andres adfærd og bearbejde oplysninger om denne adfærd, især adfærd fra andre, der opfattes som havende andre kulturelle tilhørsforhold end ens egen;
3. at være opmærksom på lighederne og forskellene i, hvordan folk reagerer på den samme situation, især mennesker, der opfattes at have forskellige kulturelle tilknytninger fra hinanden;

Empati

"At sætte sig i andres sko" er en meget populær måde at sige det på tværs af kulturer. Empati i denne sag refererer til evnen til at forstå tanker, følelser og følelser på tværs af kulturer og overbevisninger. Det indebærer:

1. kognitive perspektiver - evnen til at forstå og forstå andre menneskers opfattelser, tanker og overbevisninger;
2. affektiv perspektivoptagelse - evnen til at forstå andre menneskers forståelser, følelser og behov;
3. sympati, undertiden kaldt "medfølelse empati" eller "empatisk bekymring" - evnen til at opleve følelser af medfølelse og bekymring for andre mennesker baseret på forståelsen for deres kognitive eller affektive tilstand eller deres materielle situation eller omstændigheder.

Fleksibilitet og tilpasningsevne

Det betyder at tilpasse tanker, ideer og kulturelle stereotyper i forhold til nye sociale sammenhænge. Det indebærer:

1. Justering af ens sædvanlige tankegang på grund af skiftende omstændigheder eller midlertidigt at skifte ind i et andet kognitivt perspektiv som reaktion på kulturelle tegn;
2. overvinde bekymringer og usikkerheder om at møde og interagere med andre mennesker, der opfattes som havende andre kulturelle tilknytninger end ens egen;
3. regulere og reducere negative følelser over for medlemmer af en anden gruppe, med hvilken ens egen gruppe historisk har været i konflikt.

Lingvistiske, kommunikative og flersprogede færdigheder

Blandt de mange deskriptorer henviser de mest relevante til:

1. evnen til at kommunikere klart i en række situationer - dette inkluderer at udtrykke sin tro, meninger, interesser og behov, forklare og afklare ideer, tale for og fremme, argumentere, diskutere, debattere, overtale og forhandle;
2. evnen til at genkende de forskellige former for udtryk og de forskellige kommunikative konventioner (både verbale og ikke-verbale) i kommunikationen anvendt af andre sociale grupper og deres kulturer.

Samarbejdsevner

Når det kommer til dialog mellem religiøse mennesker, er følgende diskriptorer særligt relevante:

1. at udtrykke synspunkter og meninger i gruppens rammer og opmuntre andre gruppemedlemmer til at udtrykke deres synspunkter og meninger i sådanne rammer;
2. bygge konsensus og kompromis inden for en gruppe
3. at handle sammen med andre på en gensidig og koordineret måde.

Konfliktløsningskompetencer

For at fremme et fredeligt samarbejde mellem forskellige kulturer kan disse diskriptorer være mere relevante:

1. Reduktion eller forebyggelse af aggression og negativitet og skabelse af et neutralt miljø, hvor folk frit kan udtrykke deres forskellige meninger og bekymringer uden frygt for repressalier;

2. Opmuntring og forbedring af modtagelighed, gensidig forståelse og tillid mellem modstridende parter

VIDEN OG KRITISK FORSTÅELSE

Viden og kritisk forståelse af selvet

Selvbevidsthed er afgørende for at leve i en demokratisk kultur med hensyn til:

1. kendskab til og forståelse for ens egne kulturelle tilknytninger
2. kendskab til og forståelse for verdens perspektiv og dens kognitive, følelsesmæssige og motiverende aspekter og forudindtagelser.
3. kendskab til og forståelse for de antagelser og forudindtagelser, der ligger til grund for forståelsen af verden:
4. forståelse for, hvordan verdensforståelser, -antagelser og -forudsigelser er betingede og afhængige af ens kulturelle tilhørsforhold og erfaringer, og samtidig påvirker ens opfattelser, vurderinger og reaktioner over for andre mennesker;
5. bevidsthed om ens følelser og motivationer, især i sammenhæng med kommunikation og samarbejde med andre mennesker;
6. kendskab til og forståelse for grænserne for ens egen kompetence og ekspertise.

Viden og kritisk forståelse af sprog og kommunikation

Med henblik på SORAPS er de relevante deskriptorer:

1. forståelse for, hvordan sprogbrug er en kulturpraksis, der fungerer som bærer af information, betydninger og identiteter, der cirkulerer i den kultur, hvori dette sprog er indlejret;
2. forstå, hvordan ens egne antagelser, forudsigelser, opfattelser, overbevisninger og domme er relateret til det eller de specifikke sprog, som man taler om.

Viden og kritisk forståelse af verden (herunder politik, lovgivning, menneskerettigheder, kultur, kulturer, religioner, historie, medier, økonomier, miljø og bæredygtighed)

1. Kendskab til og forståelse af politiske og juridiske begreber, herunder demokrati, frihed, retfærdighed, lighed, borgerskab, rettigheder og ansvar, nødvendigheden af love og bestemmelser samt retsstatsprincippet
2. Kendskab til og forståelse for, at menneskerettighederne er universelle, umistelige og udelelige, og at alle ikke kun har menneskerettigheder, men også et ansvar for at respektere andres rettigheder, uanset deres nationale oprindelse, etnicitet, race, religion, sprog, alder, køn, politiske mening, fødsel, sociale oprindelse, ejendom, handicap, seksuelle orientering eller anden status;
3. Kendskab til og forståelse for, hvordan folks kulturelle tilknytning danner deres verdenssyns, forudindtagelser, opfattelser, overbevisninger, værdier, adfærd og interaktioner med andre;

4. Kendskab til og forståelse for, at alle kulturelle grupper er internt variable og heterogene, ikke har faste iboende egenskaber, indeholder personer, der konkurrerer og udfordrer traditionelle kulturelle betydninger og konstant udvikler sig og ændrer sig;
5. Forståelse for magtforhold, politisk uenighed og meningskonflikt i demokratiske samfund, og hvordan sådanne uoverensstemmelser og konflikter kan løses fredeligt
6. Kendskab til og forståelse for nutidige trusler mod demokratiet.

Viden og kritisk forståelse af religioner, som omfatter:

1. Kendskab til og forståelse for nøgleaspekterne i historien om bestemte religiøse traditioner, nøgleteksterne og nøgledokumenterne om bestemte religiøse traditioner og om de fællestræk og forskelle, der eksisterer mellem forskellige religiøse traditioner;
2. Kendskab til og forståelse for religiøse symboler, religiøse ritualer og sproglige religiøse anvendelser;
3. Kendskab til og forståelse for de vigtigste træk ved tro, værdier, praksis og erfaringer hos personer, der praktiserer bestemte religioner;
4. Forståelse for, at religions subjektive erfaringer og personlige udtryk sandsynligvis vil afvige på forskellige måder fra standard lærebogspræsentationer af disse religioner;
5. Viden og forståelse af den interne mangfoldighed af overbevisninger og praksis, der eksisterer inden for individuelle religioner;
6. Kendskab til og forståelse for, at alle religiøse grupper indeholder personer, der konkurrerer mod og udfordrer traditionelle religiøse betydninger, og at religiøse grupper ikke har faste karakteristiske egenskaber, men konstant udvikler sig og ændrer sig.